

Γεώργιος Κουρουπέτρογλου

Οδηγίες για την ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού για πολύγλωσσα κείμενα με χρήση LibreOffice 4.0

Έκδοση: 1.0

Αθήνα 2015

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Έργο «Κεντρικό Μητρώο Ελληνικών Ανοικτών Μαθημάτων»

<http://ocw-project.gunet.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Στην υλοποίηση του παραδοτέου αυτού συνέβαλαν οι:

- Γεώργιος Κουρουπέτρογλου
- Δέσποινα Δεληγιώργη
- Νικόλαος Παπαθεοδώρου
- Ασημίνα Σπανίδου

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο – GUnet, Γεώργιος Κουρουπέτρογλου 2015. Γεώργιος Κουρουπέτρογλου. «Οδηγίες για την ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού για πολύγλωσσα κείμενα με χρήση LibreOffice 4.0». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση <http://eclass.gunet.gr/courses/OCGU103/> 31/5/2015.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.el>

[2] <http://opendefinition.org/od/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- Το Σημείωμα Αναφοράς
- Το Σημείωμα Αδειοδότησης
- Τη δήλωση διατήρησης Σημειωμάτων
- Το σημείωμα χρήσης έργων τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Το έργο “**Κεντρικό Μητρώο Ελληνικών Ανοικτών Μαθημάτων**” υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1. LibreOffice 4.0 Writer	4
2. LibreOffice 4.0 Impress.....	6
Παράρτημα I	8
A. Αλλαγή προκαθορισμένης γλώσσας εγγράφου	8
B. Εφαρμογή γλώσσας απευθείας σε επιλεγμένο κείμενο ή παράγραφο.	9
Παράρτημα II	9
A. Αλλαγή προκαθορισμένης γλώσσας εγγράφου	9
Εικόνα 1: Εικονίδιο Αυτόματου Ορθογραφικού ελέγχου.	4
Εικόνα 2: Εικονίδιο Ορθογραφία και γραμματική.	5
Εικόνα 3: Παράθυρο ορθογραφία και γραμματική.	5
Εικόνα 4: Εικονίδιο Αυτόματου Ορθογραφικού ελέγχου.	6
Εικόνα 5: Εικονίδιο Ορθογραφία και γραμματική.	7
Εικόνα 6: Παράθυρο ορθογραφία και γραμματική.	7
Εικόνα 7: Παράθυρο μενού Εργαλεία.....	8
Εικόνα 8: Παράθυρο μενού Εργαλεία. Επιλογή Γλώσσα.	8
Εικόνα 9: Παράθυρο μενού Εργαλεία. Επιλογή Γλώσσα. Εμφάνιση επιλογών.	9
Εικόνα 10: Παράθυρο μενού Εργαλεία.....	10
Εικόνα 11: Παράθυρο Επιλογές. Ρυθμίσεις γλώσσας.....	10

1. LibreOffice 4.0 Writer

Προκειμένου οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες (π.χ. τα προγράμματα αναγνώστη οθόνης) να είναι σε θέση να παρουσιάσουν το έγγραφό σας με ακρίβεια, είναι σημαντικό να έχετε ορίσει ποια είναι η φυσική γλώσσα του εγγράφου. Αν σε μια παράγραφο ή σε ένα επιλεγμένο κείμενο έχετε χρησιμοποιήσει διαφορετική φυσική γλώσσα, αυτό θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς.

Αρχικά πρέπει να καθοριστεί η φυσική γλώσσα του εγγράφου. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι.

Εάν υπάρχει κάποια λέξη ή φράση ή παράγραφος στο έγγραφο που να είναι γραμμένη σε διαφορετική γλώσσα από την καθορισμένη ως φυσική γλώσσα του εγγράφου, τότε θα πρέπει να ικανοποιούνται κάποιες προϋποθέσεις προκειμένου να μπορεί να αναγνωριστεί και κατ' επέκταση να διαβαστεί σωστά από προγράμματα αναγνώστη οθόνης.

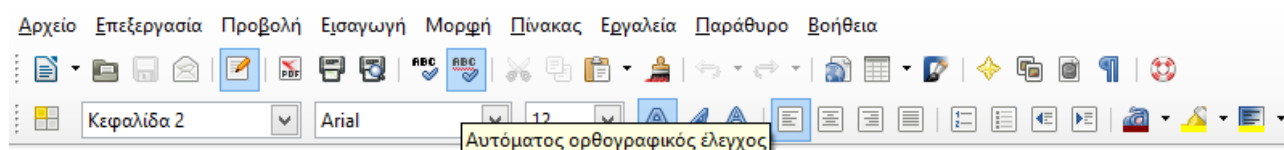
Οι προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- Όλοι οι χαρακτήρες της λέξης ή φράσης πρέπει να είναι γραμμένοι στη γλώσσα στην οποία θέλουμε να διαβαστεί το κείμενο. Αυτό γίνεται έχοντας τη «διάταξη πληκτρολογίου» (keyboard layout) στη γλώσσα που θέλουμε να γράψουμε. Για παράδειγμα, εάν η αγγλική λέξη Europe γραφεί με το αρχικό γράμμα στα ελληνικά και όχι στα αγγλικά, τότε δε θα αναγνωριστεί και δε θα διαβαστεί σωστά, παρόλο που θα φαίνεται να είναι γραμμένη σωστά.
- Όταν γραφεί η λέξη ή φράση την μαρκάρουμε και εφαρμόζουμε την επιθυμητή γλώσσα απευθείας στο επιλεγμένο κείμενο. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι.

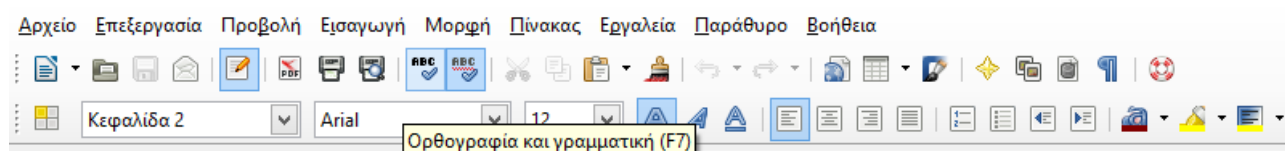
Σημείωση: Πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι ενεργοποιημένος ο αυτόματος ορθογραφικός έλεγχος.

Για να ενεργοποιήσετε τον αυτόματο ορθογραφικό έλεγχο σε πρέπει να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα:

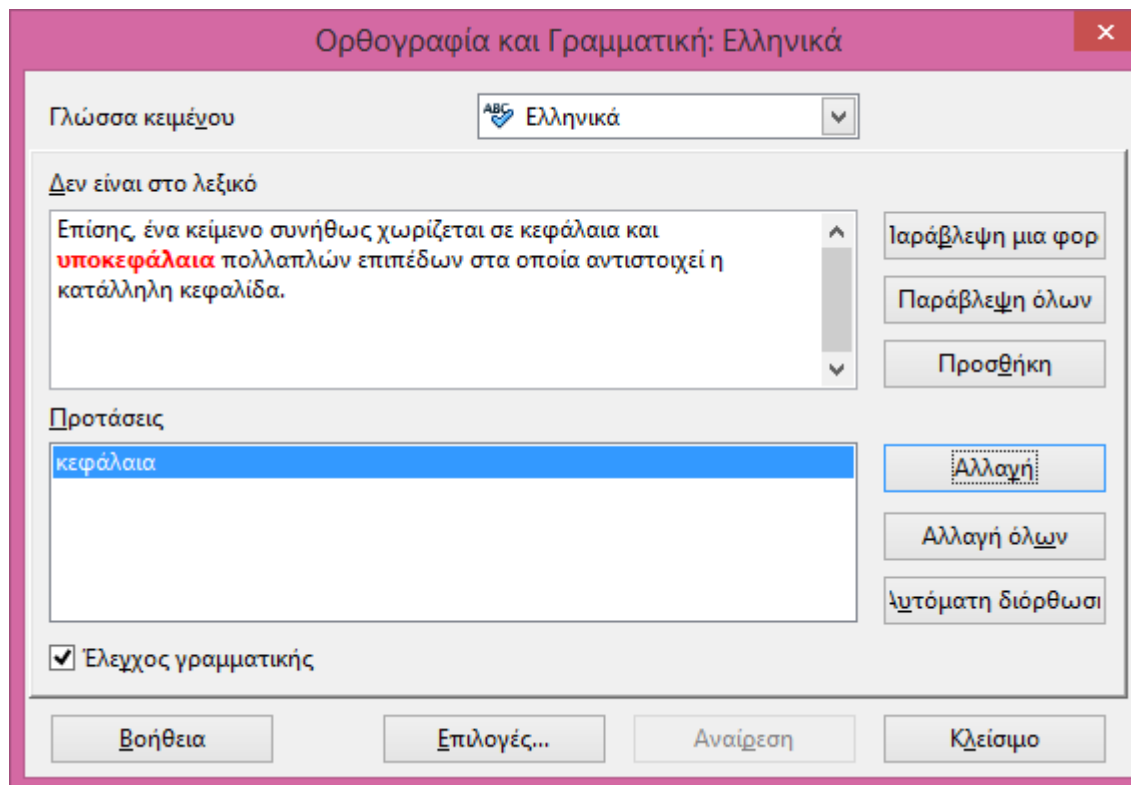
1. Μπορείτε να επιλέξετε το κείμενο στο οποίο θέλετε να γίνει Αυτόματος Ορθογραφικός Έλεγχος και να πατήσετε το εικονίδιο του **Αυτόματου Ορθογραφικού Ελέγχου** (Εικόνα 1).
2. Μπορείτε να έχετε πατημένο το εικονίδιο του **Αυτόματου Ορθογραφικού Ελέγχου**, ώστε να γίνεται έλεγχος κατά την πληκτρολόγηση.
3. Εάν θέλετε να γράψετε σε διαφορετική γλώσσα π.χ. στα Αγγλικά ή στα Γαλλικά και να κάνετε έλεγχο για την ορθογραφία πρέπει να πατήσετε το εικονίδιο **Ορθογραφία και γραμματική** και στο παράθυρο **Ορθογραφικός έλεγχος** που θα ανοίξει επιλέξετε την γλώσσα που θέλετε από την επιλογή **Γλώσσα κειμένου** (Εικόνα 2, Εικόνα 3).
4. Κάντε τις διορθώσεις που θέλετε και πατήστε **Κλείσιμο**.

Εικόνα 1: Εικονίδιο Αυτόματου Ορθογραφικού ελέγχου.

Εικόνα 2: Εικονίδιο Ορθογραφία και γραμματική.

Εικόνα 3: Παράθυρο ορθογραφία και γραμματική.

2. LibreOffice 4.0 Impress

Προκειμένου οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες (π.χ. τα προγράμματα αναγνώστη οθόνης) να είναι σε θέση να παρουσιάσουν την παρουσίασή σας με ακρίβεια, είναι σημαντικό να έχετε ορίσει ποια είναι η φυσική γλώσσα της παρουσίασης. Αν σε μια παράγραφο ή σε ένα επιλεγμένο κείμενο έχετε χρησιμοποιήσει διαφορετική φυσική γλώσσα, αυτό θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς.

Αρχικά πρέπει να καθοριστεί η φυσική γλώσσα της παρουσίασης. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα II.

Εάν υπάρχει κάποια λέξη ή φράση ή παράγραφος στην παρουσίασή σας που να είναι γραμμένη σε διαφορετική γλώσσα από την καθορισμένη ως φυσική γλώσσα της παρουσίασης, τότε θα πρέπει να ικανοποιούνται κάποιες προϋποθέσεις προκειμένου να μπορεί να αναγνωριστεί και κατ'επέκταση να διαβαστεί σωστά από προγράμματα αναγνώστη οθόνης.

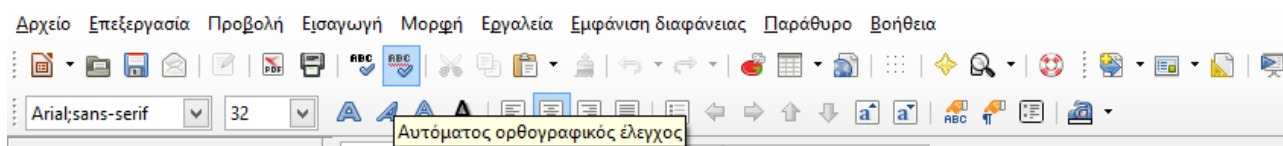
Οι προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- Όλοι οι χαρακτήρες της λέξης ή φράσης πρέπει να είναι γραμμένοι στη γλώσσα στην οποία θέλουμε να διαβαστεί το κείμενο. Αυτό γίνεται έχοντας τη «διάταξη πληκτρολογίου» (keyboard layout) στη γλώσσα που θέλουμε να γράψουμε. Για παράδειγμα, εάν η αγγλική λέξη Europe γραφεί με το αρχικό γράμμα στα ελληνικά και όχι στα αγγλικά, τότε δε θα αναγνωριστεί και δε θα διαβαστεί σωστά, παρόλο που θα φαίνεται να είναι γραμμένη σωστά.
- Όταν γραφεί η λέξη ή φράση την μαρκάρουμε και εφαρμόζουμε την επιθυμητή γλώσσα απευθείας στο επιλεγμένο κείμενο. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα II.

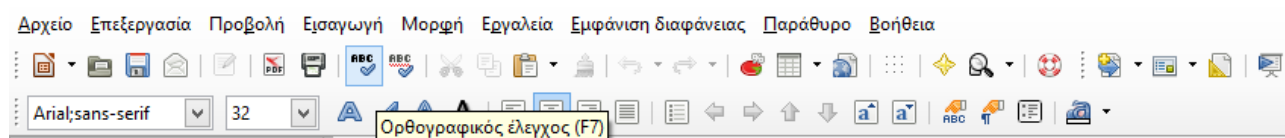
Σημείωση: Πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι ενεργοποιημένος ο αυτόματος ορθογραφικός έλεγχος.

Για να ενεργοποιήσετε τον αυτόματο ορθογραφικό έλεγχο σε πρέπει να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα:

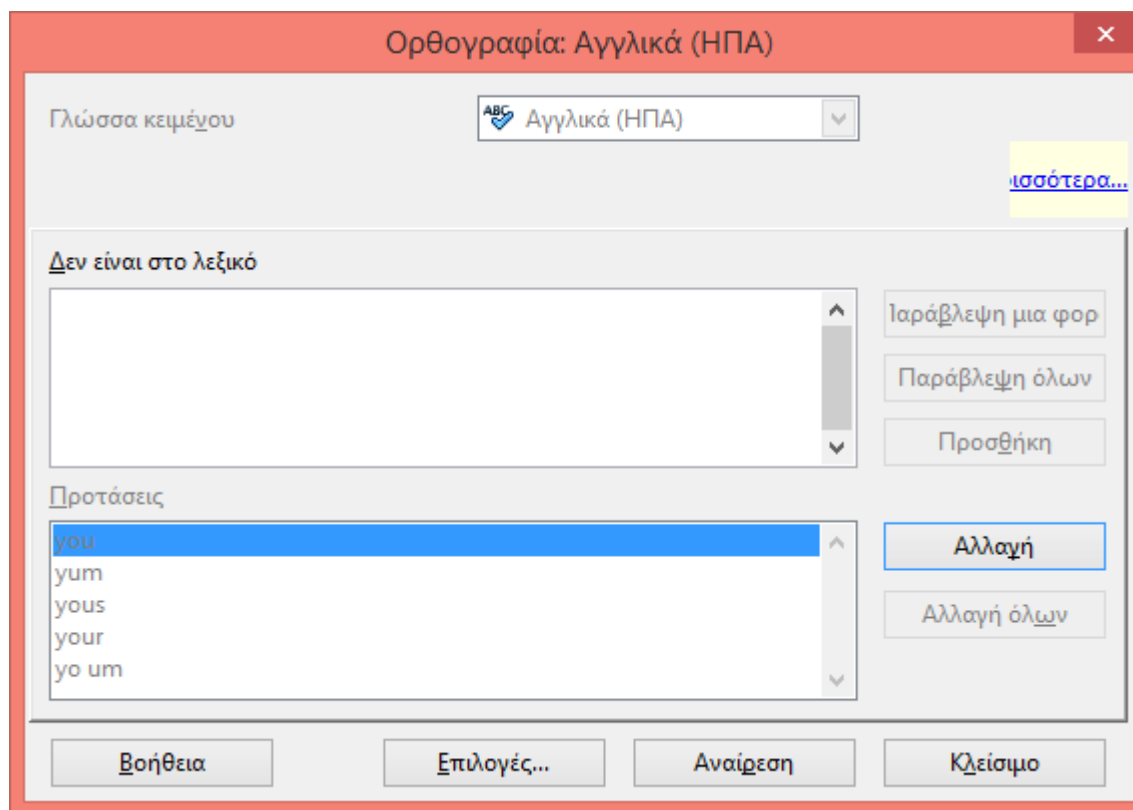
1. Μπορείτε να επιλέξετε το κείμενο στο οποίο θέλετε να γίνει Αυτόματος Ορθογραφικός Έλεγχος και να πατήσετε το εικονίδιο του **Αυτόματου Ορθογραφικού Ελέγχου** (Εικόνα 4).
2. Μπορείτε να έχετε πατημένο το εικονίδιο του **Αυτόματου Ορθογραφικού Ελέγχου**, ώστε να γίνεται έλεγχος κατά την πληκτρολόγηση.
3. Εάν θέλετε να γράψετε σε διαφορετική γλώσσα π.χ. στα Αγγλικά ή στα Γαλλικά και να κάνετε έλεγχο για την ορθογραφία πρέπει να πατήσετε το εικονίδιο **Ορθογραφία και γραμματική** και στο παράθυρο **Ορθογραφικός έλεγχος** που θα ανοίξει επιλέξετε την γλώσσα που θέλετε από την επιλογή **Γλώσσα κειμένου** (Εικόνα 5, Εικόνα 6).
4. Κάντε τις διορθώσεις που θέλετε και πατήστε **Κλείσιμο**.

Εικόνα 4: Εικονίδιο Αυτόματου Ορθογραφικού ελέγχου.

Εικόνα 5: Εικονίδιο Ορθογραφία και γραμματική.

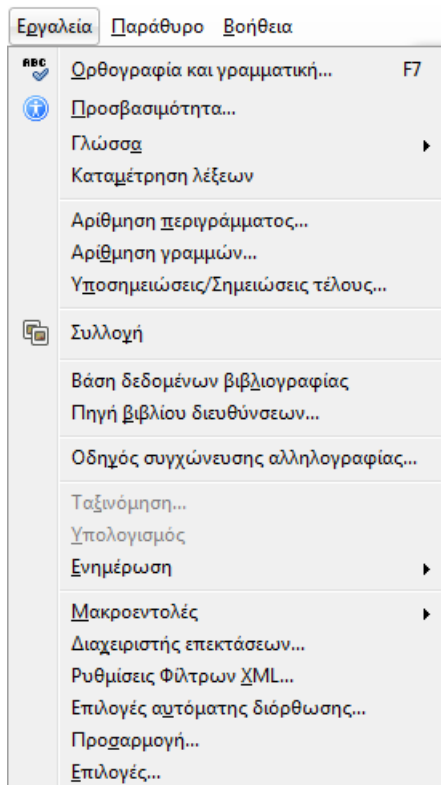
Εικόνα 6: Παράθυρο ορθογραφία και γραμματική.

Παράρτημα I

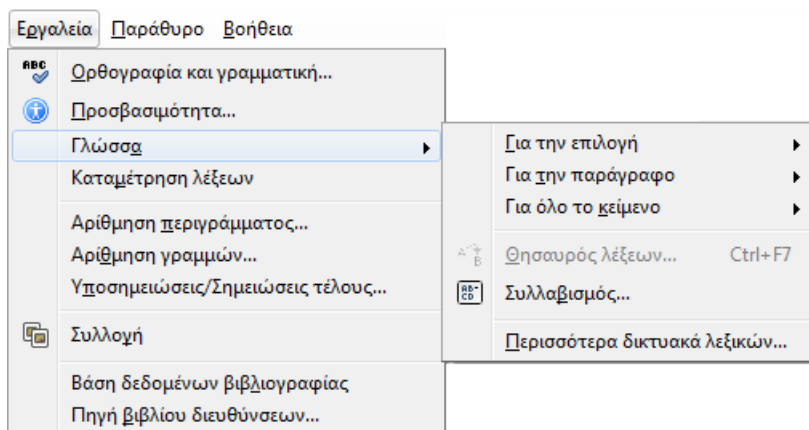
A. Αλλαγή προκαθορισμένης γλώσσας εγγράφου

Για να αλλάξετε την προκαθορισμένη γλώσσα σε ένα έγγραφο ακολουθείτε τα παρακάτω βήματα:

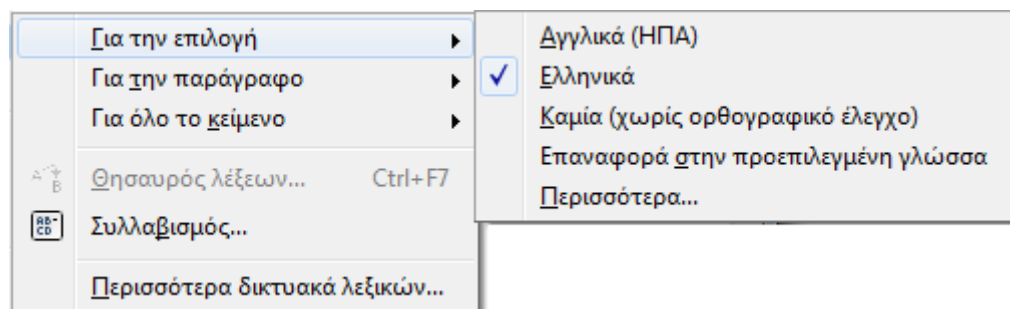
1. Στο μενού **Εργαλεία**, κάντε κλικ στην επιλογή **Γλώσσα** (Εικόνα 7, Εικόνα 8).
2. Στη συνέχεια κάντε κλικ στην επιλογή **Για όλο το κείμενο** (Εικόνα 9).
3. Επιλέξτε τη γλώσσα που επιθυμείτε ή κάντε κλικ στην επιλογή **Περισσότερα** για περισσότερες επιλογές.

Εικόνα 7: Παράθυρο μενού Εργαλεία.

Εικόνα 8: Παράθυρο μενού Εργαλεία. Επιλογή Γλώσσα.

Εικόνα 9: Παράθυρο μενού Εργαλεία. Επιλογή Γλώσσα. Εμφάνιση επιλογών.

B. Εφαρμογή γλώσσας απευθείας σε επιλεγμένο κείμενο ή παράγραφο.

Για να εφαρμόσετε την επιθυμητή γλώσσα απευθείας σε ένα επιλεγμένο κείμενο ακολουθείστε τα παρακάτω βήματα:

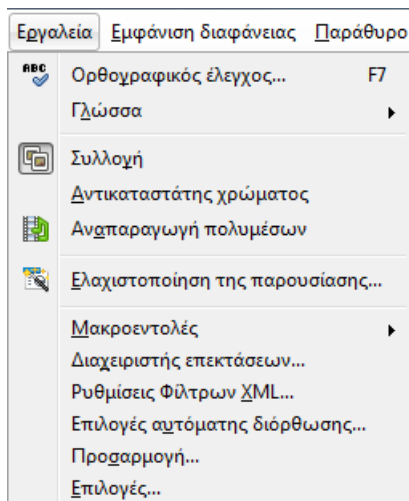
1. Επιλέξτε το κείμενο.
2. Στο μενού **Εργαλεία**, κάντε κλικ στην επιλογή **Γλώσσα** (Εικόνα 7, Εικόνα 8).
3. Στη συνέχεια κάντε κλικ στην επιλογή **Για την επιλογή ή Για την παράγραφο** (Εικόνα 9).

Παράρτημα II

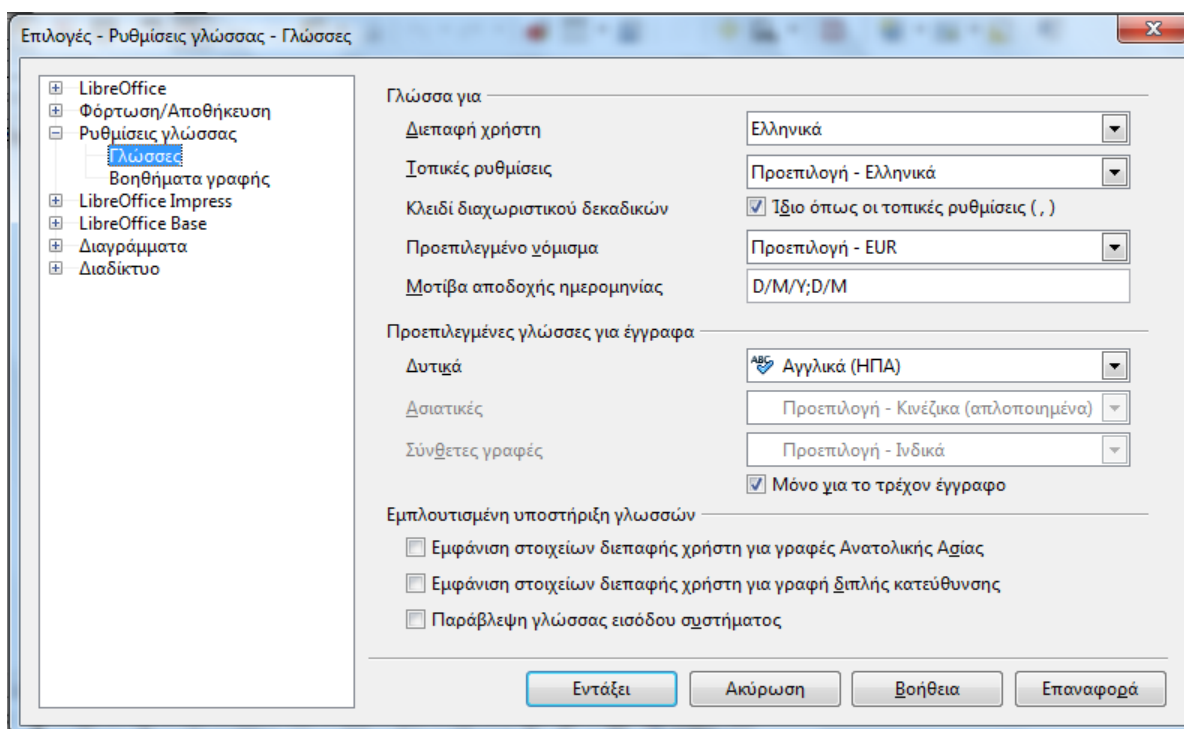
A. Αλλαγή προκαθορισμένης γλώσσας εγγράφου

Για να αλλάξετε την προκαθορισμένη γλώσσα σε μια παρουσίαση ακολουθείστε τα παρακάτω βήματα:

1. Στο μενού **Εργαλεία** κάντε κλικ στην επιλογή **Επιλογές** Εικόνα 10(Εικόνα 10).
2. Στο παράθυρο **Επιλογές** που θα ανοίξει, κάντε κλικ στην επιλογή **Ρυθμίσεις γλώσσας** και στη συνέχεια στην επιλογή **Γλώσσες** (Εικόνα 11).
3. Στο πεδίο **Προεπιλεγμένες γλώσσες για έγγραφα**, στην επιλογή **Δυτικά**, επιλέξτε τη γλώσσα που θέλετε. Αν θέλετε η επιλογή σας να ισχύει μόνο για την τρέχουσα παρουσίαση, κάντε κλικ στην επιλογή **Μόνο για το τρέχον έγγραφο**.
4. Κάντε κλικ στο **Εντάξει**.

Εικόνα 10: Παράθυρο μενού Εργαλεία.

Εικόνα 11: Παράθυρο Επιλογές. Ρυθμίσεις γλώσσας.